

JAARVERSLAG STICHTING LITERATUUR PRIJS 2016 - 2017

De Stichting Literatuur Prijs ziet bevordering van de literatuur in het algemeen en van de Nederlandstalige roman in het bijzonder als haar missie.

Ten behoeve van de ontwikkeling van een vitale leescultuur is het enthousiasmeren van het potentiële lezerspubliek, zowel jongeren (15 +) als ouderen, een belangrijk doel. Daarnaast wil de Stichting aan auteurs een platform bieden, zodat zij van daaruit meer bekendheid kunnen genereren.

In het verslagjaar richtte het bestuur haar focus op het traject van de Libris Literatuur Prijs 2017. Daarnaast nam de stichting in het verslagjaar afscheid van voorzitter Paul Kleyngeld.

Jury

De jury wordt samengesteld door het bestuur en heeft als taak uit de boeken, verschenen in het kalenderjaar 2016 en die reglementair voor de prijs in aanmerking komen, één boek te kiezen dat naar haar oordeel literair het meest waardevol is. Dat boek wordt bekroond met de Libris Literatuur Prijs ter waarde van 50.000 euro.

De samenstelling van de jury was als volgt:

Janine van den Ende, voorzitter (medeoprichter en bestuurslid VandenEnde Foundation)

Kees 't Hart (schrijver en literair criticus voor de Groene Amsterdammer)

Michel Krielaars (chef boeken NRC Handelsblad en schrijver)

Anna Luyten (publicist, interviewer en gastprofessor School of Arts Gent)

Marrigje Paijmans (letterkundige en filosoof aan de Universiteit Utrecht en de Radboud Universiteit)

De jury kwam in totaal 8 keer bij elkaar en werd in haar werkzaamheden ondersteund door de uitvoerend secretaris. De jury is geheel onafhankelijk bij het maken van haar keuze. Het bestuur houdt zich gedurende het gehele traject van het juryberaad afzijdig en ziet de jury alleen tijdens het installatiediner en bij de nominatiebekendmaking en prijsuitreiking.

De uitgevers stuurden meer dan 200 titels op.

De longlist

Op 6 februari werden de door de jury gekozen 18 titels die nog in aanmerking komen voor de Prijs via een persbericht bekend gemaakt:

Walter van den berg	<i>Schuld</i>	Das Mag
Hanna Bervoets	<i>Ivanov</i>	Atlas Contact
Alfred Birney	<i>De tolk van Java</i>	De Geus
Herman Brusselmans	<i>De fouten</i>	Prometheus
Arnon Grunberg	<i>Moedervlekken</i>	Lebowski
A.F.Th. van der Heijden	<i>Kwaadschiks</i>	De Bezige Bij
Stefan Hertmans	<i>De bekeerlinge</i>	De Bezige Bij
	<i>En ik herinner me Titus</i>	
Auke Hulst	<i>Broederland</i>	Ambo Anthos
Jan Lauwereyns	<i>Iets in ons boog diep</i>	Koppertnik
Eva Meijer	<i>Het vogelhuis</i>	Cossee
Jeroen Olyslaegers	<i>Wil</i>	De Bezige Bij
Marja Pruis	<i>Zachte riten</i>	Prometheus
Simone van Saarloos	<i>De vrouw die</i>	Nijgh en van Ditmar
Allard Schröder	<i>Sebastiaans neus</i>	De Bezige Bij
Lize Spit	<i>Het smelt</i>	Das Mag
Herman Stevens	<i>De onzichtbare vrouw</i>	Prometheus
Anton Valens	<i>Het compostcirculatieplan</i>	Atlas Contact
Christiaan Weijts	<i>Het valse seizoen</i>	Arbeiderspers

Shortlist

Voorafgaand aan de Boekenweek werd op 20 maart de shortlist van 6 titels bekend gemaakt tijdens een persbijeenkomst in Amsterdam:

- *Schuld*, Walter van den Berg – Das Mag
- *De tolk van Java*, Alfred Birney – De Geus
- *Moedervlekken*, Arnon Grunberg – Lebowski
- *Wil*, Jeroen Olyslaegers – De Bezige Bij
- *Zachte ritens*, Marja Pruis – Prometheus
- *Het smelt*, Lize Spit – Das Mag

In haar speech deelde juryvoorzitter Janine van den Ende de aanwezigen mee dat de jury *'Met pijn in het hart voor de afvallers haar keuze had gemaakt.'* (...) *De jury heeft het als een waardevol voorrecht ervaren om alle inzendingen te mogen lezen. Juist verbeeldingskracht schept ruimte voor nieuwe uitdrukkingsvormen en nieuwe mogelijkheden. Daarmee is er een taak weggelegd voor de literatuur, als drager van de verbeeldingskracht van een samenleving,'* aldus het juryrapport.

De genomineerde auteurs werden in de loop van de ochtend van de nominatie op de hoogte gebracht in aanwezigheid van een televisieploeg van Nieuwsuur, welke reportage 's avonds op NPO2 werd uitgezonden. Alle zes genomineerden ontvingen elk € 2.500,=.

Prijsuitreiking

Op 8 mei vond de bekendmaking van de winnaar traditiegetrouw plaats tijdens een diner voor genodigden in de Spiegelzaal van het Amstel hotel te Amsterdam in aanwezigheid van o.a. de zes genomineerden, voormalige prijswinnaars, oud-juryvoorzitters, vertegenwoordigers van de literaire pers, het boekenvak en de sponsor Libris, vertegenwoordigd door een groot aantal gerenommeerde boekhandelaren uit het hele land.

Libris Literatuur Prijs 2017

De Libris Literatuur Prijs 2017 ging naar 'De tolk van Java' van Alfred Birney, die naast een cheque van € 50.000,-, een bronzen legpenning, ontworpen door Irma Boom ontving. Deze werden hem uitgereikt door demissionair Minister Jet Bussemaker.

Het totale prijzengeld van de Libris Literatuur Prijs bedraagt daarmee € 65.000, ter beschikking gesteld door de Libris boekhandelaren.

De jury bekroonde een roman waarin volgens haar *'je je als lezer door de sublieme stijl bijna medeplichtig voelt aan de beschreven wreedheden en tegelijk ook de kracht ervaart om te willen overleven'*. *'De tolk van Java'* is een vader-zoonroman over het koloniale verleden in Nederlands-Indië, die de blijvende gevolgen van een burgeroorlog op indringende wijze belicht.

Media

Het traject van de Libris Literatuur Prijs mocht op veel publicitaire belangstelling rekenen, met name rond de prijsuitreiking zelf. Libris had voor de ruim 120 aangesloten boekhandels een publiekscampagne opgezet met o.a. grote banieren over de zes genomineerden in maart en in mei van de winnaar. De bekendmaking van de prijs werd de avond zelf rechtstreeks uitgezonden door Nieuwsuur, voorafgaand door een sfeerreportage. In VPRO's *'Nooit meer slapen'* werd Alfred Birney live een uur lang geïnterviewd. Alle boekhandels en bibliotheken ontvingen een poster met de genomineerden in maart en met de winnaar in mei. Bibliotheken en leesclubs haken al in de longlistfase aan bij het tonen, resp. maken van keuze van te lezen boeken. In die zin vervult de Libris Literatuur Prijs een belangrijke functie bij het maken van een keuze uit het overvloedige aanbod aan Nederlandstalige romans. Het boek van Alfred Birney dat voor de Prijs ca. 3.000 exemplaren had verkocht, stond wekenlang op nr. 1 van de verkooplister en uiteindelijk werden er meer dan 100.000 exemplaren van verkocht.

Afscheid voorzitter Paul Kleyngeld

Voorzitter Paul Kleyngeld van de Stichting Literatuur Prijs had bij de start van de 25ste editie van de Libris Literatuur Prijs, aangekondigd zijn functie neer te leggen, aangezien hij in de loop van dat jaar de statutair vastgelegde leeftijd van 70 jaar zou bereiken. Het bestuur van de stichting heeft grote bewondering voor wat Kleyngeld de afgelopen decennia met de prijs heeft bereikt.

Vanwege zijn uitzonderlijke verdiensten voor het boekenvak werd hij tijdens het diner ter gelegenheid van de 24ste editie van de Libris Literatuur Prijs geëerd met de toekenning van de Gouden Speld van de Koninklijke Vereniging van het Boekenvak.

Paul Kleyngeld: *'Het begon met een idee voor een vergelijkbare literaire prijs gekenmerkt door kwaliteit in alle opzichten, zoals de samenstelling van de jury en de feestelijke uitreiking. Daarna volgde een lange weg om de Libris Literatuur Prijs de erkenning en positie te bezorgen die zij nu heeft. Met grote voldoening kijk ik terug op de jaarlijkse uitreikingen van de Prijs aan de auteur van de beste roman van het jaar in het Nederlandse taalgebied en hoop stilletjes een blijvende bijdrage te hebben geleverd aan de organisatie hiervan.'*

Financiën

De prijs wordt met name mogelijk gemaakt door de sponsor Libris, een inkoopcombinatie en samenwerkingsverband van 115 zelfstandige kwaliteitsboekhandels. Ze kenmerken zich door een breed assortiment en uitgebreide kennis van het aanbod en vervullen met name een regionale functie. Binnen het boekenvak is Libris een van de meest toonaangevende boekhandelsgroepen.

De uitgevers van de genomineerde titels dragen bij in de promotiekosten. Naast het prijzengeld vormen de voornaamste kosten die van de jury, de organisatie en de kosten van de prijsuitreiking zelf.

Resultatenrekening

Lasten	2016-2017	Begroting	Vershil
Secretariaat	39.760,00	40.000,00	240
Prijzengeld	65.000,00	65.000,00	0
Honorering jury	25.000,00	25.000,00	0
Kosten jury	7.966,00	9.000,00	1034
Kosten Bestuur	4.454,00	5.000,00	546
Kosten nominaties en prijsuitreiking	31.524,00	33.500,00	1976
Drukkosten	6.220,00	5.000,00	-1220
Verzendkosten	3.200,00	2.700,00	-500
Diverse kosten	3.917,00	1.000,00	-2917
Website kosten	1.970,00	3.000,00	1030
Bankkosten en onvoorzien	248,00	530,00	282
Resultaat	471,00	0,00	-471
Totaal	189.730,00	189.730,00	0

Het bestuur van de Stichting Literatuur Prijs,
Paul Kleynveld, voorzitter
Wouter van Gis, vice-voorzitter
Jef van Gool, penningmeester
René Appel
Caroline Damwijk
Margot Dijkgraaf
Arno Koek.